

Goede zorgstructuur in het kader van passend onderwijs

Landelijk steunpunt ZAT

Nederlands Jeugdinstituut
ZAT infolijn t (030) 230 65 64
e infozat@nji.nl
i www.zat.nl

Wat betekent een goede zorgstructuur in het kader van passend onderwijs voor:

Leerkrachten:

- Om kunnen gaan met (nog grotere) verschillen tussen kinderen.
- Signaleren van belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen.
- Weten wat te doen met dergelijke signalen; de zorgroute kennen en benutten.
- Handelingsplannen kunnen opstellen en uitvoeren.
- Samen kunnen werken met ouders in zorgtrajecten.
- In staat zijn casussen voor te bereiden voor bespreking in het zorgteam.
- Kunnen werken met handelingsadviezen van hulpverleners.
- Om kunnen gaan met gedragsmoeilijke leerlingen.

Voorwaarden: meer handen in de klas, aanwezigheid van zorgteam op school/bovenschools ZAT, scholing, coaching door IB-er of externe ondersteuner, etc.

Intern begeleiders:

- Schakel zijn tussen de interne zorg van de school en de externe zorgpartners.
- Goed op de hoogte zijn van de zorgroute binnen de school en naar het ZAT, het samenwerkingsverband WSNS/SBO en het speciaal onderwijs (REC's).
- Op de hoogte zijn van de zorgmogelijkheden van de externe zorginstellingen.
- Goed kunnen communiceren met ouders.
- Goed op de hoogte zijn van (vroeg)signaleringsinstrumenten voor diverse aspecten van de ontwikkeling van kinderen (cognitief, sociaal-emotioneel, opvoedsituatie, etc.).
- Coördineren/voorzitten van het zorgteam op school.
- Voorbereiden van casussen die ingebracht worden bij het zorg- en adviesteams.

- Leerkrachten coachen bij signaleren van belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen, werken met handelingsplannen, samenwerking met ouders, omgaan met handelingsadviezen van hulpverleners, etc.
- Signalen van leerkrachten en zorgpartners kunnen vertalen naar school-zorgbeleid, in goede samenwerking met de schoolleiding.

Voorwaarden: mandaat én actieve support van schoolleiding, facilitering voor de IB-functie (bijvoorbeeld niet invallen bij ziekte), geschikte werkruimte, dossierkasten e.d., ondersteuning en deskundigheidsbevordering door WSNS-verband/IB-netwerk, etc.

Schoolleiders:

- Actief ondersteunen van IB-er en leerkrachten bij hun zorgtaken; regelmatige terugkoppeling.
- Zorg dragen voor facilitering IB-ers voor hun taak.
- Dragen van eindverantwoordelijkheid en nemen van initiatieven voor versterking van het zorgbeleid en de zorgtaak van de school (in nauwe samenwerking met de IB-er).
- Zorg dragen voor communicatie met ouders over de zorg op school en bovenschools (tekst in schoolgids, folder voor ouders bij inschakelen zorgteam/ZAT etc.
- Zorg dragen voor het met IB-ers en leerkrachten opstellen van een schoolzorgplan en een schoolzorgprofiel en naleving hiervan.
- Zorg dragen voor scholing, deskundigheidsbevordering, coaching van leerkrachten en IB-ers door experts daarin.
- Zorg dragen voor goede samenwerkingsafspraken met externe hulpverleners/ondersteuners in de school (zoals schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, onderwijsbegeleidingsdienst etc.)
- Doorspelen van signalen met betrekking tot (leemtes in, gebrek aan afstemming van, gebrekkig functioneren van, etc.) het zorgaanbod op school en bovenschools aan schoolbestuur, samenwerkingsverband WSNS en eventueel gemeente.

Voorwaarden: voldoende gefaciliteerd, gemandateerd en ondersteund door het schoolbestuur, betrokken worden bij het opstellen van het zorgbeleid van het samenwerkingsverband en het schoolbestuur, mogelijkheden krijgen om IB-ers te faciliteren en meer handen in de klas te realiseren etc.

Schoolbesturen:

- Faciliteren schoolleiders, IB-ers en leerkrachten voor hun zorgtaak.
- Stimuleren en ondersteunen van school-zorgbeleid op alle scholen.

- Zelf kennis ontwikkelen met betrekking tot zorgbeleid.
- Zorg dragen voor uitwisseling en afstemming tussen scholen hierover, op alle niveaus.
- Actieve rol spelen in het bepalen van het zorgbeleid van het samenwerkingsverband WSNS en schoolleiders en IB-ers daarbij betrekken.
- Signalen vanuit de scholen doorvertalen naar zorgbeleid van het samenwerkingsverband.
- Zorg dragen voor goede aansluiting voorschoolse voorzieningen naar PO en van PO naar VO.
- Bijdragen aan de inzet van schoolmaatschappelijk werk op alle scholen.
- Zorg dragen voor goede samenwerkingsafspraken met externe hulpverleners/ondersteuners in de school (zoals schoolmaatschappelijk werk, Jeugdgezondheidszorg, onderwijsbegeleidingsdienst, etc.)
- Overleg voeren met gemeenten in het kader van de lokale educatieve agenda over 'zorg in en rond de school'.

Voorwaarden: zorg tot prioriteit van de (school)bestuurlijke taak maken, deskundigheidsbevordering bestuurders, voldoende middelen bestemmen voor zorg, onderhandelen met gemeente(n) met betrekking tot inzet van externe partners in de zorgstructuur in en rond de school, samenwerking met andere schoolbesturen realiseren binnen het WSNS-verband etc.

Coördinatoren van samenwerkingsverbanden WSNS:

- Stimuleren en ondersteunen van de versterking van de zorg op alle scholen, bijvoorbeeld door in het samenwerkingsverband tot een minimumstandaard van zorg voor de scholen te komen.
- Zorg dragen voor het (doen) organiseren/ondersteunen/begeleiden van IB-netwerken.
- Informeren en ondersteunen van schoolbesturen bij het opstellen van schoolzorgbeleid.
- Ontwikkelen van zorgbeleid voor het samenwerkingsverband, in samenwerking met IB-ers, schoolleiders en schoolbesturen en dit vastleggen in het zorgplan van het WSNS-verband.
- Ondersteunen en informeren van schoolbesturen bij het voeren van overleg met gemeenten in het kader van de lokale educatieve agenda/LEA over 'zorg in de rond de school', en desgewenst zelf daaraan deelnemen.
- Zorg dragen voor het (doen) opzetten en coördineren van zorg- en adviesteam(s) voor de scholen van het samenwerkingsverband en het voeren van de daarvoor noodzakelijke overleggen.

- Zorg dragen voor afstemming van de WSNS-zorg met die van de ZAT's.
- Zorg dragen voor het opstellen van een privacyregeling voor het samenwerkingsverband ten behoeve van samenwerking met externe partners.
- Deelnemen aan lokale en regionale netwerken en beleidsoverleggen voor de versterking van de WSNS-zorg en ZAT's met lokale partijen en de afstemming met overige lokale zorgstructuren, zoals centrum voor jeugd & gezin etc.
- Zorg dragen voor de inzet van de middelen van het samenwerkingsverband ten behoeve van schoolmaatschappelijk werk (indien het swv daarvoor middelen ontvangt of bestemt).
- Stimuleren van en bijdragen aan visie-ontwikkeling met betrekking tot passend onderwijs en de plaats van het samenwerkingsverband en haar voorzieningen (waaronder het ZAT) daarin.
- Bijdragen aan voorstellen/afspraken voor integraal indiceren in het kader van passend onderwijs en met jeugdzorg en de rol van het zorg- en adviesteam daarbij.
- Zorg dragen voor goede samenwerkingsafspraken en afstemming met externe hulpverleners/ondersteuners in de bovenschoolse zorg, zoals (preventief) ambulante begeleiding van SBO en REC's, collegiaal consultants, schoolmaatschappelijk werk en andere bovenschools beschikbare expertise.

Voorwaarden: de WSNS-coördinator is voldoende gemandateerd en tegelijkertijd voldoende inhoudelijk gevoed door de schoolbesturen van het samenwerkingsverband, de schoolbesturen zijn bereid gezamenlijke afspraken te maken in het kader van het samenwerkingsverband zoals bijvoorbeeld over een minimumstandaard van zorg op de scholen, schoolbesturen dragen het beleid van het samenwerkingsverband zelf actief uit en realiseren de hiervoor noodzakelijke randvoorwaarden in hun scholen, er zijn middelen beschikbaar voor schoolmaatschappelijk werk, schoolbesturen en gemeenten betrekken de WSNS-coördinator bij het opstellen van de lokale educatieve agenda, de WSNS-coördinator is goed op de hoogte van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op het gebied van de samenwerking tussen scholen en externe zorgpartners, lokaal jeugdbeleid etc.

Dit overzicht is beslist nog niet volledig. Vanuit elke beroepsgroep die hier wordt genoemd vallen ongetwijfeld nog heel wat aanvullingen te geven. Wij ontvangen daarom graag reacties op deze voorzet.

Reacties graag naar m.bosdriesz@nji.nl of b.vankessel@nji.nl